

mindelige Valgrets Haand? Jeg forstaaer ikke dette, vi ville netop have langt flere Ting lagte ind under den almindelige Valgret, ogsaa Præstevælget. Paa dette Punkt har Ministeren ikke Tillid til den almindelige Valgret. Men paa den anden Side er der visse Ting, som vi ikke ville have lagte ind under den almindelige Valgret, fordi de ikke vedkomme den, det er, hvad der hører til Privatlivets Fred. Det ønsker jeg og mine Meningsfæller ikke, vi mene, at den almindelige Valgret kun skal have de Opgaver, der vedkomme den. — Jeg skal sluttelig gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Vinderup (Svendsen), som sagde, at det var underligt, at Socialdemokraterne forargedes over, at f. Eks. Pastor Jensen, Harboøre, ekskluderedes af Folkekirken, da vi ogsaa vilde have Ret til at udelukke Folk, der ikke hylde de socialdemokratiske Principper. Jeg forundrer mig meget over denne Udtalelse. Den viser, at det ærede Medlem for Vinderup slet ikke har gennemtænkt Forholdet. Han har været fuldstændig blind for den Side af Sagen, at medens den danske Folkekirke understøttes og opretholdes af Staten, understøttes og opretholdes det danske Socialdemokrati ikke af Staten. I det Øjeblik de Kristne vilde danne Frimenigheder, vilde vi selvfølgelig aldrig blande os i, hvilke Præster de antog eller afskedigede; det blev deres private Sag, ligesom det er Socialdemokraternes private Sag, hvilke Medlemmer de ville udelukke. Hvis det ærede Medlem ikke forstaaer det, saa er han overhovedet uskikket til at tale med om folkekirkelig Lovgivning.

Jeg vil haabe, at disse Love maa blive gennemførte, vel at mærke efter at der er vedtaget saadanne Ændringer, som ikke blot ere ønskede fra min, men fra mange andre Sider i Salen. Jeg ser noget godt og smukt i, at der indføres almindelig Valgret ogsaa paa dette Omraade, at vi ligesom erobre nyt Land for den almindelige Valgret. Vi have jo faaet Løfte fra Ministeriet om almindelig Valgret til Kommunalraadene; naar den nu kan blive indført i selve Kirken, anser jeg det for et demokratisk Fremskridt, og vi fra vor Side ville gerne være med dertil. Men vi ønske saa ogsaa, at disse Lovforslag, som ganske sikkert ville møde en overordentlig Modstand — man læse Biskop F. Niensens Udtalelse i „Nationaltidende“ i Aftes — Modstand uden for Salen og Modstand i Landstinget, kunne faa en saadan Skikkelse ogsaa i Enkelthederne, at vi af vort fulde

Hjerte kunne slutte os til dem. Jeg vil bede Tinget om at forme dem saaledes, at de, lige saa vist som der mod dem vil blive rejst en vældig Modstand fra anden Side, kunne være sikre paa en kraftig og ubetinget Tilslutning her fra Tinget og fra Befolkningens Side. Det er Betingelsen for, at vi kunne gennemføre den Kamp, som kommer. Derfor vil jeg bede om, at Forslagene formes saaledes, at man fra frisindet, borgerlig Side ikke blot med Kølighed og Ligegyldighed, men med Varme og Interesse kan slutte sig om dem. Det er netop for at skabe en saadan Kraft i Befolkningen, at jeg endnu en Gang vil bede ærede Medlemmer og særlig det kommende Udvalg om at tage Hensyn til den Kritik angaaende Detaillerne, som er fremsat ikke blot af mig, men af saa mange Medlemmer ogsaa af dette Tings Flertal.

Bjerre: Der har alt mange ærede Medlemmer talt om denne Sag, mange har rettet en Tak til den højtærede Minister, men næsten lige saa mange har ret alvorligt kritiseret Forslaget. Fra den ene Side tales der om, at Forslagene gaa for vidt, og fra den anden Side tales der om, at de gaa for kort; men netop deri turde ligge, at den højtærede Minister har truffet det rette, og jeg for mit Vedkommende vil sige, at selv om jeg kunde ønske enkelte Ændringer, kan jeg give Forslagene i Almindelighed saa ubetinget min fulde Tilslutning. Skønt jeg i hele min politiske og kristelige Betragtning altid har følt mig enig med den højtærede Kultusminister, har jeg aldrig nogen Sinde følt mig saa meget i Tilslutning til ham, som da han forelagde disse Forslag. Og naar der fra mine nærmeste Meningsfæller, politisk og kristeligt, ligesom ikke har været Øje nok for Fordelen ved disse Forslag, tror jeg, det beror paa, at man ikke har lagt Vægt nok paa, hvilket Omraade, det er, vi nu her lovgive paa. Vi staa ikke her og revidere en gammel Lov. Forholdet er jo ikke det, at hvis vi ikke faa den ny Lov, som vi her forhandle om, saa have vi noget andet at falde tilbage paa. Vi staa her paa aldeles bar Jord, paa blank Grund, faa vi ikke nogen Lov her, have vi ingen organisk Lov, men kun et Par Undtagelseslove, et Par Nødløve, Valgmenighedsloven og Sognebaandsloven. For øvrigt have vi ikke andet end den rene og skære Ministervælde, som vi have levet paa hele Tiden, før og efter Grundloven. Her foreligger der nu for første Gang Forslag, saa veludformede, som vi aldrig